

Bulevardul Ferdinand. Locuri, povești, proiecte.

Expoziție de proiecte ale studenților UAUIM

Organizatori: UAR, UAUIM

Curatori: Lorin Niculae, Bogdan Ioan Guiu

Vernisajul expoziției: miercuri, 23 ianuarie, ora 18:00, Centrul de cultură arhitecturală

Invitați: Oana Fotache Dubălaru (UB), Andrei Răzvan Voinea (Studio Zona), Augustin Ioan (UAUIM), cadre didactice UAUIM care au îndrumat tema

Tema dezbaterii: recuperarea țesutului urban istoric, ca premisă pentru dezvoltarea orașului

Subteme propuse:

1. Bucureștiul trece drept un oraș cu puține spații publice. Este aceasta o consecință a dezvoltării sale istorice, sau este vorba despre absența unei nevoi a populației urbane bucureștene?
2. Poate fi patrimoniul privat existent o sursă pentru recuperarea orașului din punct de vedere public?
3. Ce fel de libertate creatoare are arhitectul care intervine în țesut istoric valoros? Care sunt termenii negocierii între libertatea pozitivă (libertate de voință) și cea negativă (libertate în interiorul unor norme acceptate), în acest context?

Durata dezbaterii: 60 minute

Tema de proiectare în baza căreia au fost realizate proiectele

Spațiul public – Arhitectura publică

Primul semestru al anului 3 are drept obiect principal de studiu locul arhitecturii și al spațiului public în devenirea orașului. În strânsă legătură cu aceasta, semestrul urmărește înțelegerea articulării dintre context, programul de arhitectură și concepția spațial-constructivă a clădirii. Obiectivele generale ale semestrului:

- Înțelegerea prin proiect a sensului public al arhitecturii, a dimensiunii etice a profesiei și a relațiilor complexe dintre arhitectură și oraș;
- Înțelegerea activă a programului de arhitectură și a procesului de proiectare;
- Explorarea complexității spațiale și a relațiilor dintre spații cu dimensiuni, roluri și semnificații diferite, în interiorul unui ansamblu arhitectural coerent.

De la oraș la program

Intro Pentru anul universitar 2018-2019, vom lua în discuție un areal mai larg din zona centrală a Bucureștiului și vom zăbovi asupra lui pe toată durata anului, urmând ca toate proiectele din cele două semestre ale anului să se desfășoare pe parcele din interiorul acestei

zone. Astfel, în primul semestru, proiectul 1 va presupune mai întâi cunoașterea și înțelegerea ariei de studiu extinse și apoi o intervenție a cărei finalitate va fi proiectarea unei clădiri de utilitate publică, la alegerea atelierului, respectiv a fiecărui student în parte. Al doilea proiect se va concentra pe un sit unic, unde se propune o dotare de învățământ, iar proiectul unic de pe semestrul 2 va fi realizarea unui ansamblu de locuințe colective, pentru care situl va fi de asemenea unic pentru tot anul, amplasat în același areal studiat. Temele astfel propuse au un numitor comun: studiul locului, al amplasamentului, înțeles ca parte integrantă dintr-un țesut mai complex, structurat pe mai multe niveluri istoric/urbanistice. Fiind o singură zonă de studiu pentru tot anul, ținta este familiarizarea studenților cu orașul și cu nuanțele variate ale interpretării acestuia prin proiect(e). Revenind la primul proiect, subiectul către care va trebui să vă orientați atenția este spațiul public (interior și/sau exterior), programul arhitectural de destinație publică putând fi considerat un decupaj al noțiunii mai largi de spațiu public. Desigur, conceptul de „spațiu public” comportă, în sine, o dezvoltare extrem de amplă: fie prin opoziția cu ceva mai familiarul „privat”, fie prin dimensiunile sociale pe care le implică, fie prin prisma mutațiilor pe care noțiunea însăși le suferă de cel puțin 20 ani încoace, de când există și un „spațiu public virtual” etc. În plus, este important de menționat că în cadrul departamentului anilor 2 și 3 există o atenție sporită pentru cultivarea unor abordări mai personalizate în interiorul fiecărui atelier în parte. Noțiunea de “direcția atelierului”, înțeleasă ca un demers conturat, orientat și îndrumat cu oarecare insistență de fiecare conducător de atelier în parte, este una din valorile pe care departamentul le urmărește. Este limpede, în acest context, că este mai bine ca fiecare atelier să își asume sarcina dezvoltării unor căi de cercetare, de studiu, de apropiere de problematicile proiectării, în sensul cel mai larg și, mai ales, că e benefic ca aceste direcții să fie variate, diversificate și nicidecum tipizate și unificate pentru tot anul de studiu. Mai mult decât atât, exercițiile desfășurate deja în anii anteriori au scos la iveală că uneori e chiar mai valoros să angajezi lucrul la un proiect adoptând uneori căi alternative, dar extrem de arhitecturale, unele, cum ar fi: relevul, observația directă, mulajul, macheta de travee, investigația urbana, cercetarea orașului (cu resursele disponibile studenților de anii 2/3) și a texturii sociourbane din spatele său (cel puțin în faza de studiu). Toate acestea au evident și un scop imediat, după cum spuneam mai sus: familiarizarea cu un sit, o zonă, un program, anumite comportamente ale cetățenilor, anumite nevoi ale orașului, un ritm al vieții acestuia etc. Acestea însă, poate nici nu sunt, în sine, importante. Câștigul unui astfel de parcurs este mai degrabă că studenții își asumă o relație personală și sensibilă cu munca lor. Că li se arată și li se deschid libertăți de abordare. Multe, diverse, surprinzătoare, capabile să aducă la lumină propria lor viziune și energie creatoare, de care arhitectura duce lipsă din ce în ce mai mult. Dezideratul anilor 2 și 3 ar fi ca studenții să realizeze (optimist vorbind, poate) că pot să își asume, la rândul lor, în viitorul în care vor deveni profesioniști, alte libertăți pe care să le dezvolte ei înșiși, cu asimilarea însă a importanței pe care o poartă mediul în care ei operează - orașul și patrimoniul său. Și mai e ceva valoros în aceste abordări “de atelier”: faptul că fiind croite ca cercetări, au un final neașteptat. Cu alte cuvinte, că pot duce, la limită, chiar la negarea pretextului din care s-au născut. Ceea ce ar fi interesant de recepționat și de către profesori, de astă dată. Fiindcă nu doar studenții noștri au de învățat...

Clădire cu destinație publică

La începutul anului, vă veți concentra pe studiul zonei pe care am enunțat-o mai sus, conturată în lungul Bd. Ferdinand și Bd. Pache Protopopescu, delimitată la Nord de str. Calușei și la Sud de str. Matei Voievod, la Est de blocurile-ecran de pe Mihai Bravu și continuând la Vest până la str. Olari/ Foișorul de Foc. Pe această zonă extinsă, am identificat deja câteva parcele unde se pot face propuneri. În afară de aceste parcele, tema oferă libertatea, și chiar recomandă, identificarea și a altor posibile terenuri, fie ele libere de construcții sau nu. Pe aceste parcele vă propunem unele scenarii de utilizare, care au în vedere dotări sociale-publice (oficiu poștal, punct de informare al primăriei etc.), de alimentație publică (bistro, restaurant, trattoria etc.) sau destinate educației (școală, grădiniță, bibliotecă, extinderi ale unor instituții deja existente etc.). De asemenea, acolo unde locul permite și/sau cere, pot exista variante nuanțate ale dotărilor enunțate, care se pot concretiza în funcțiuni cât mai diverse: cantină socială, cantină studentească, centru de conferințe și studii, școală de arte și meserii, școală pentru activități artistice extra-curriculare etc.. Se acordă libertatea fiecărui atelier în parte să construiască scenarii de programe care vor urmări o problemă urbană specifică, în jurul căreia se va construi o intervenție proprie.

Vladimir Nicula, Andrei Lakatoș

